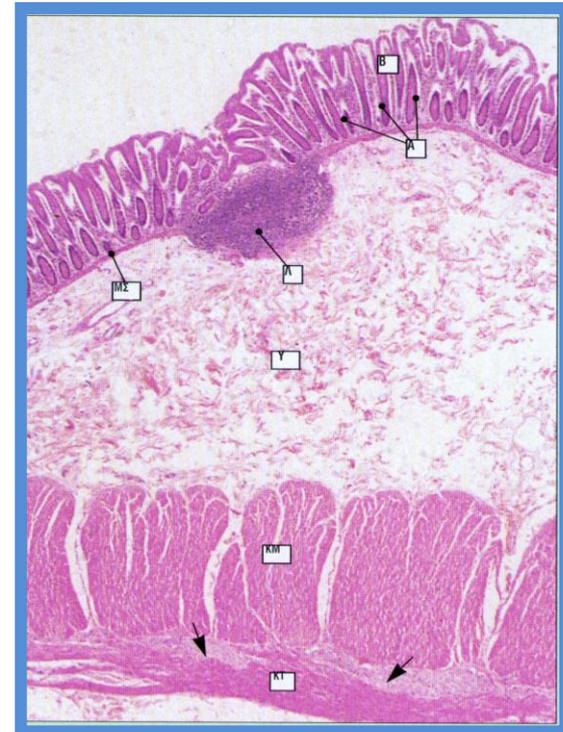

ΠΕΠΤΙΚΟΣ ΣΩΛΗΝΑΣ

Λεπτό έντερο- Παχύ έντερο- Πρωκτικός σωλήνας

Υπατία Δούση-Αναγνωστοπούλου, MD PhD
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Εργαστήριο Ιστολογίας και Εμβρυολογίας

Λεπτό έντερο

μήκος 4-7m στον ζώντα οργανισμό,

τρεις μοίρες :

- δωδεκαδάκτυλο: οπισθοπεριτοναϊκά, γύρω από την κεφαλή του παγκρέατος,
- νήστιδα : κινητή, αναρτημένη από το μεσεντέριο,
- ειλεός.

Μεσεντέριο : συνδετικός ιστός που καλύπτεται από μεσοθήλιο και περιλαμβάνει αγγεία, νεύρα και πολλούς λεμφαδένες.

Αναρτά τα κοιλιακά σπλάγχνα στο οπίσθιο κοιλιακό τοίχωμα.

Περιτόναιο : Χαλαρός συνδετικός ιστός που καλύπτεται από μεσοθήλιο
-τοιχωματικό,
-σπλαγχνικό

Λειτουργίες λεπτού εντέρου

- σημαντικότερη θέση απορρόφησης θρεπτικών στοιχείων (αμινοξέων, σακχάρων, λιπών) και μεγαλύτερων μορίων,
- έκκριση ενζύμων που ολοκληρώνουν τη διεργασία της πέψης,

Τοίχωμα λεπτού εντέρου

Τέσσερις χιτώνες :

-βλεννογόνος,

-Επιθήλιο,

-Χόριο,

-Βλεννογόνια μυική στιβάδα (λείος μυικός χιτώνας),

-υποβλεννογόνιος,

-μυικός χιτώνας,

-εξωτερικός/ορογόνος

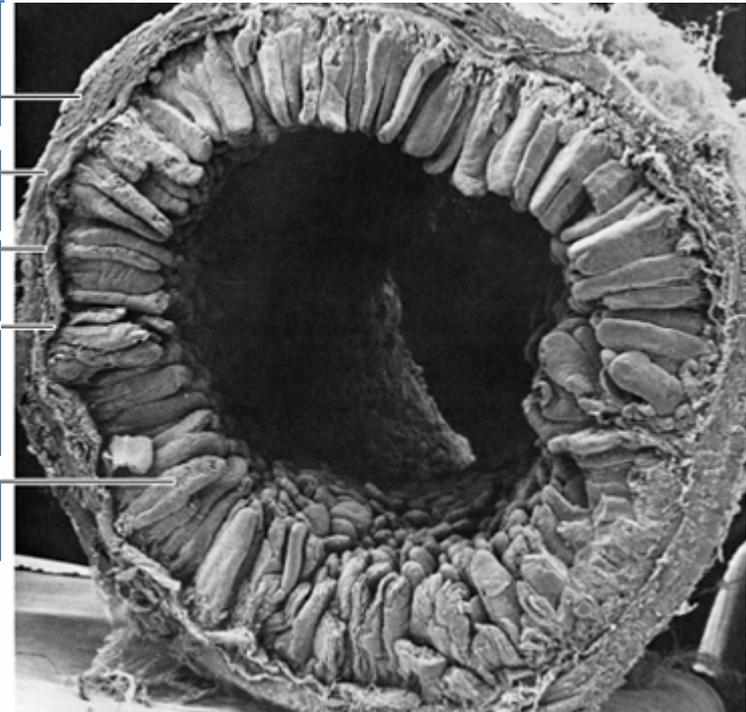
Εξωτερικός/
Ορογόνος

Μυικός

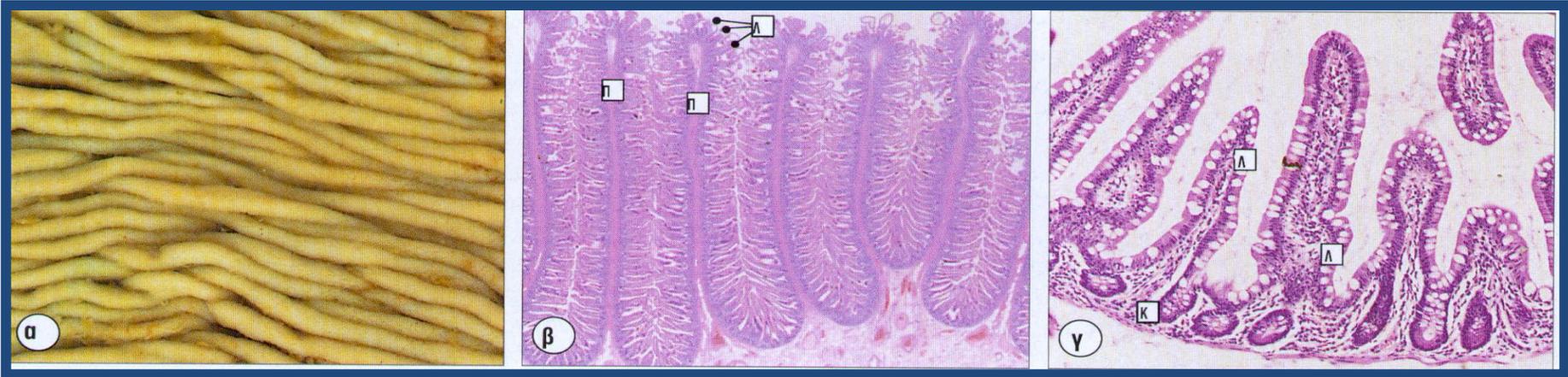
Υποβλεννογόνιος

Βλεννογόνια
μυική στιβάδα

λάχνες

Αύξηση επιφάνειας λεπτού εντέρου

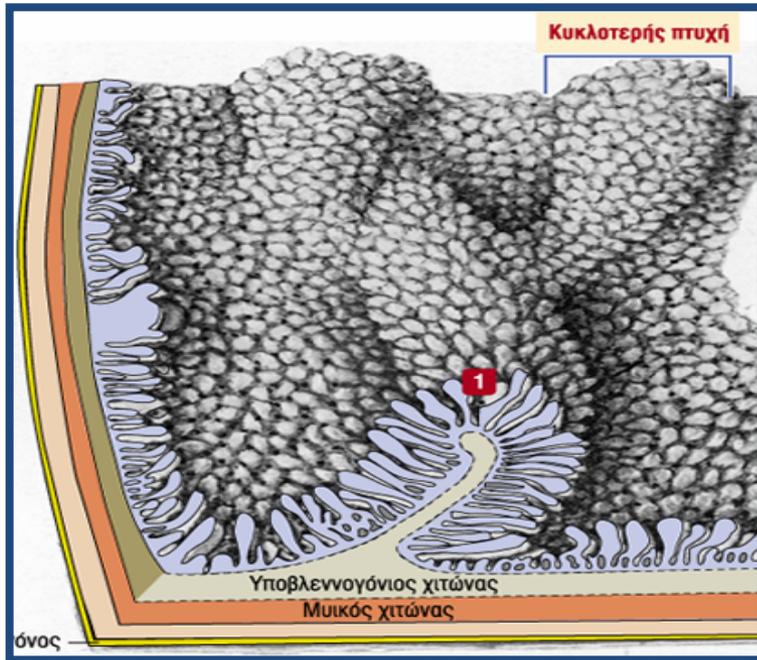
Βαθμοί αναδίπλωσης

1. κυκλοτερείς πτυχές ή βαλβίδες του Kerkring,
2. εντερικές λάχνες,
3. εντερικοί αδένες ή κρύπτες του Lieberkuhn ,
4. μικρολάχνες επιφανείας των εντεροκυττάρων

αύξηση του εμβαδού επιφανείας (κατά 600 φορές στα 200m²) για μεγαλύτερη απορρόφηση

Παθολογική κατάσταση : εντεροπάθεια απο γλουτένη (κοιλιοκάκη)

Αύξηση της επιφάνειας του λεπτού εντέρου

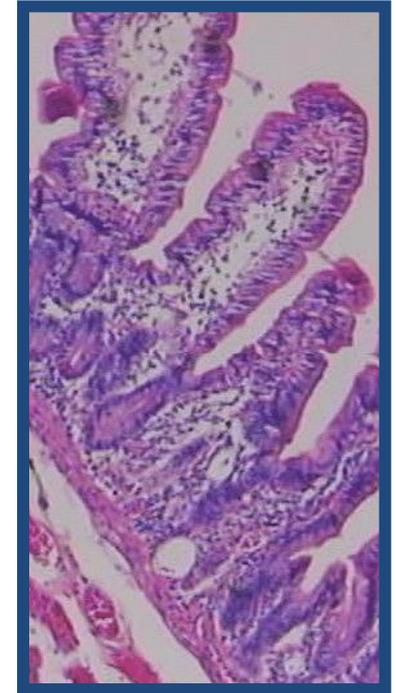
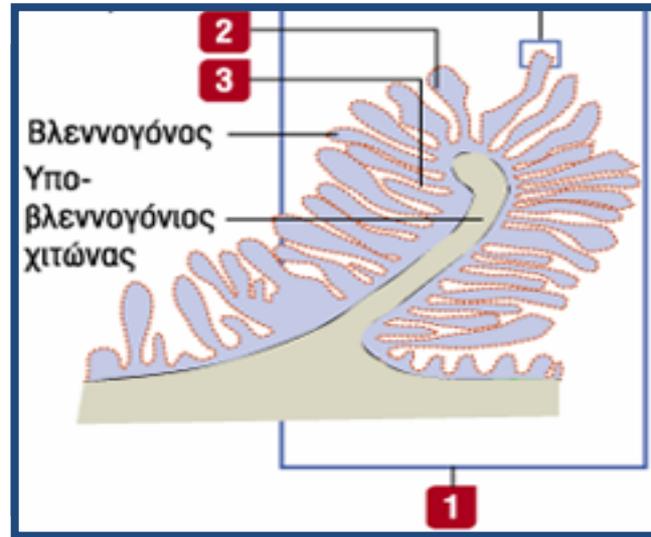
- 1. κυκλοτερείς πτυχές ή βαλβίδες του Kerkring :** μόνιμες ενδοαυλικές αναδιπλώσεις που αφορούν **βλεννογόνο και υποβλεννογόνιο**, ξεκινούν στο άπω 12δάκτυλο, άφθονες στη νήστιδα, εξαφανίζονται προοδευτικά στον ειλεό, ποτέ δεν επιπεδώνονται πλήρως

Αύξηση της επιφάνειας του λεπτού εντέρου

2. λάχνη

3. αδένες

1. πτυχή

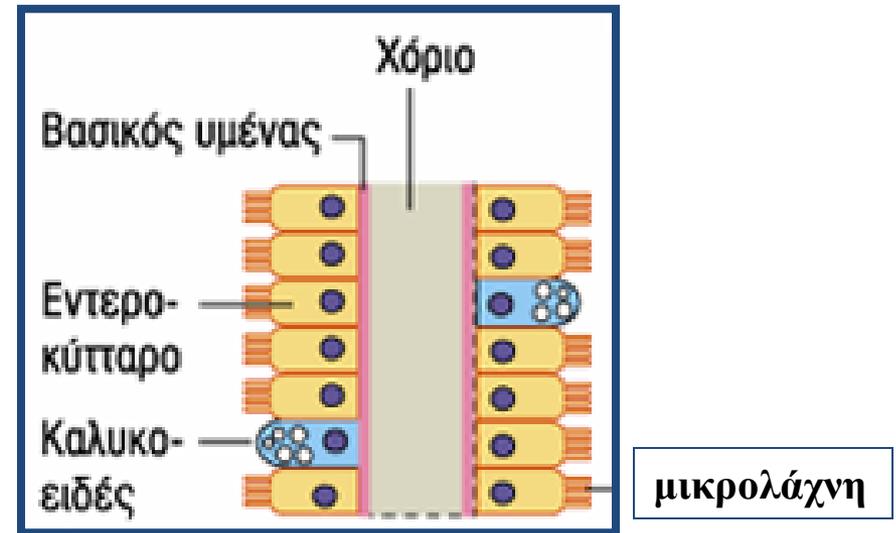
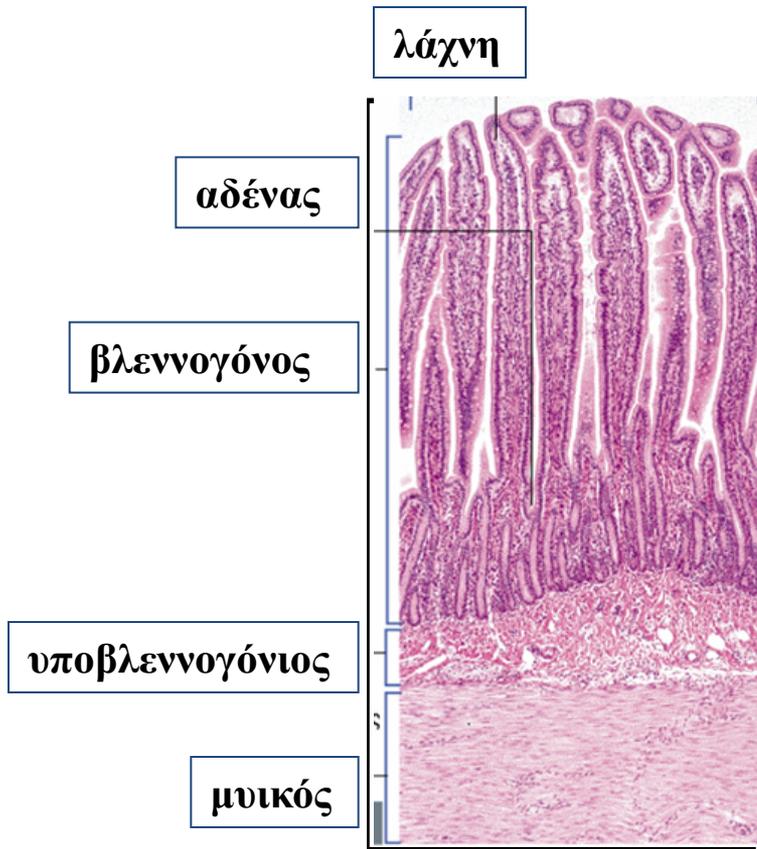
2. εντερικές λάχνες :

δακτυλιοειδείς προσεκβολές του βλεννογόνου, καλύπτονται απο εντεροκύτταρα και λίγα βλεννοπαραγωγά,

χόριο : εμφανές στον άξονα των λαχνών, περιέχει κολλαγόνο, ινοβλάστες, θεμέλια ουσία, **αιμοφόρα αγγεία**, **χυλοφόρο αγγείο***, T λεμφοκύτταρα, **πλασματοκύτταρα** (παράγουν IgA), ηωσινόφιλα, μακροφάγα, λείες μυϊκές ίνες.

***κεντρικό λεμφαγγείο** που αρχίζει τυφλά στον κεντρικό άξονα της λάχνης, σημαντικό για απορρόφηση λιπιδίων

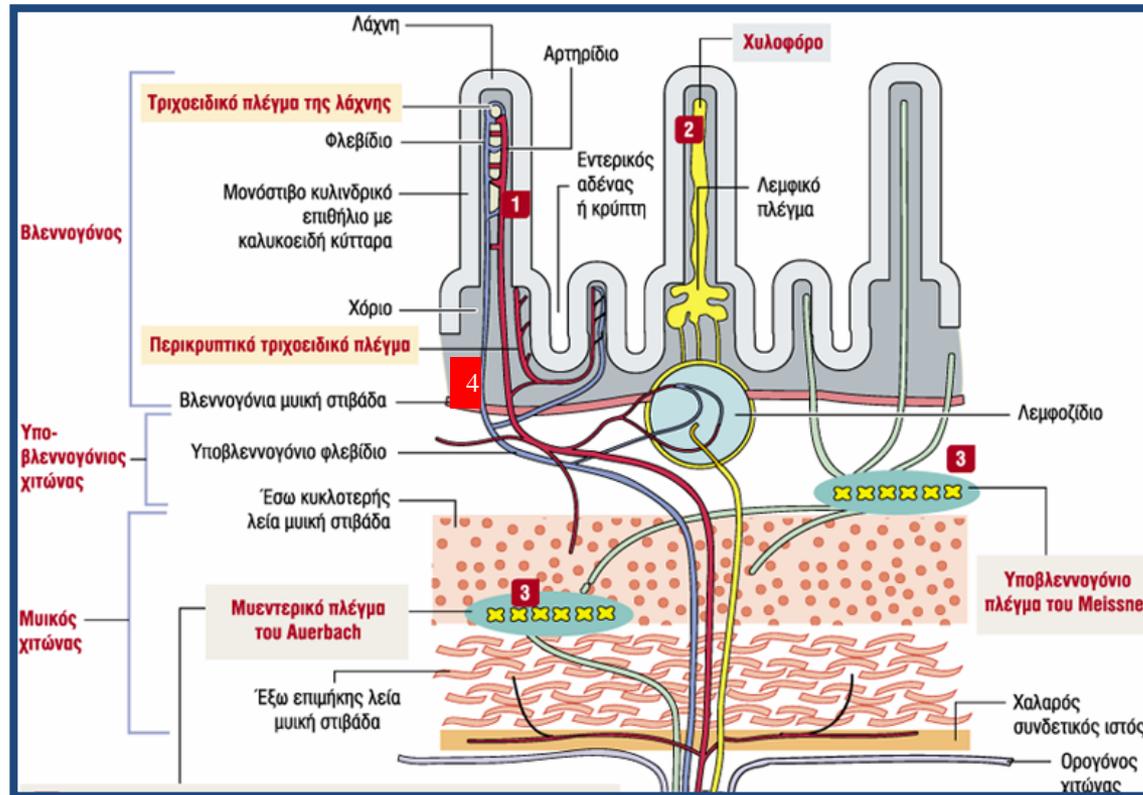
Αύξηση της επιφάνειας του λεπτού εντέρου

3. εντερικοί αδένες ή κρύπτες του Lieberkuhn: απλοί σωληνώδεις αδένες, φτάνουν στη βλεν. μυϊκή στιβάδα

4. μικρολάχνες στην επιφάνεια των εντεροκυττάρων

Μικροκυκλοφορία λεπτού εντέρου

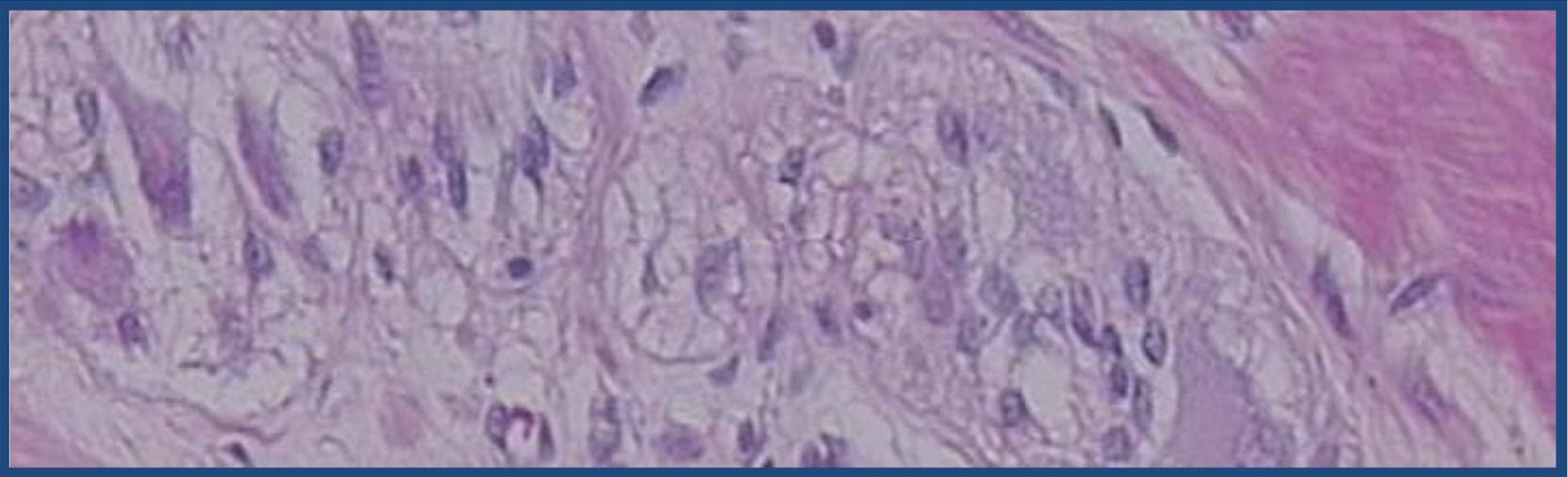
Σημαντικός ο υποβλεννογονίος χιτώνας για αιματική και λεμφική κυκλοφορία

Δύο τριχοειδικά δίκτυα βλεννογόνου : - **Τριχοειδικό πλέγμα λάχνης (1)**

- **Περικρυστικό τριχοειδικό πλέγμα (4)**

Χυλοφόρο (κεντρικό, αρχικό λεμφαγγείο) (2) που σχηματίζει λεμφικό πλέγμα πάνω από λεμφοζίδιο του υποβλεννογονίου

Νεύρωση λεπτού εντέρου

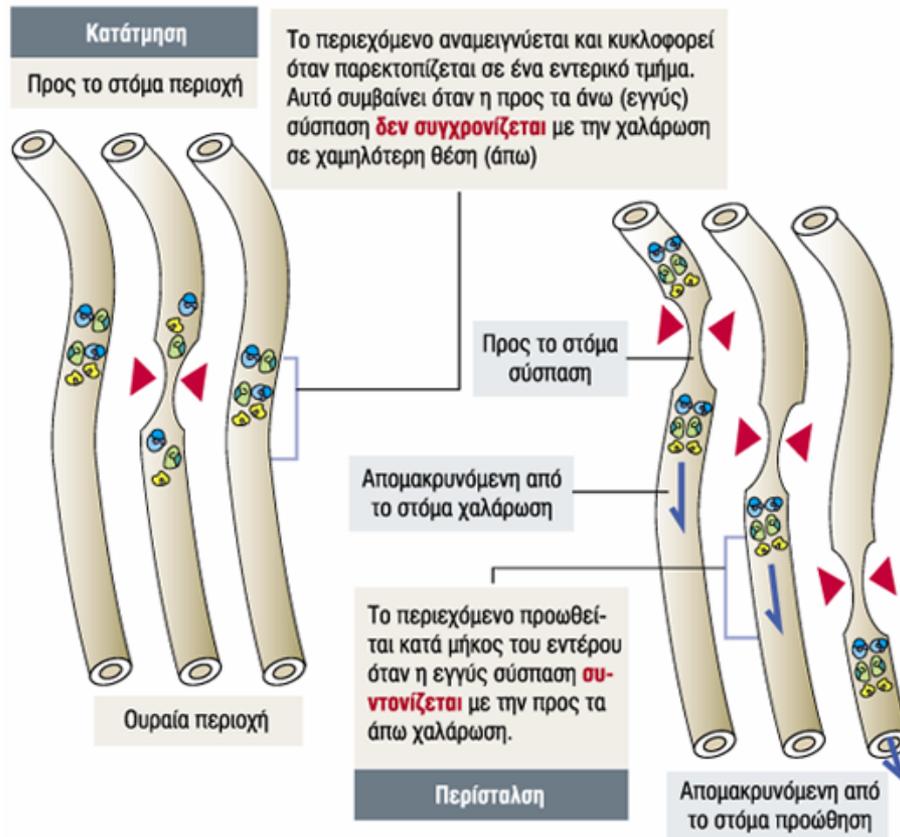
Ρύθμιση **κινητικότητας** από το αυτόνομο σύστημα

-υποβλεννογόνιο **πλέγμα του Meissner**,

-μυεντερικό **πλέγμα του Auerbach**.

Ενδογενείς πληροφορίες από βλεννογόνο και μυϊκό τοίχωμα,
εξωγενείς από ΚΝΣ (μέσω παρασυμπαθητικών και συμπαθητικών
νευρικών στελεχών).

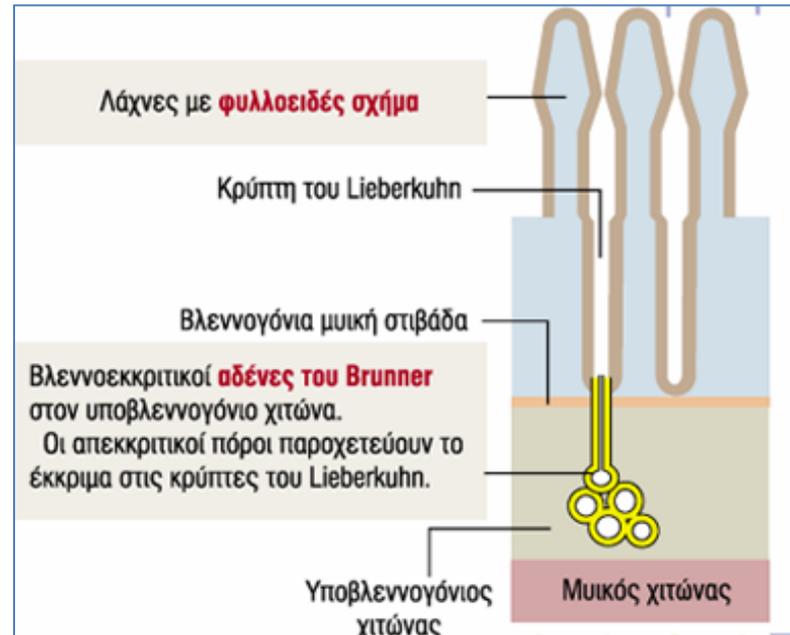
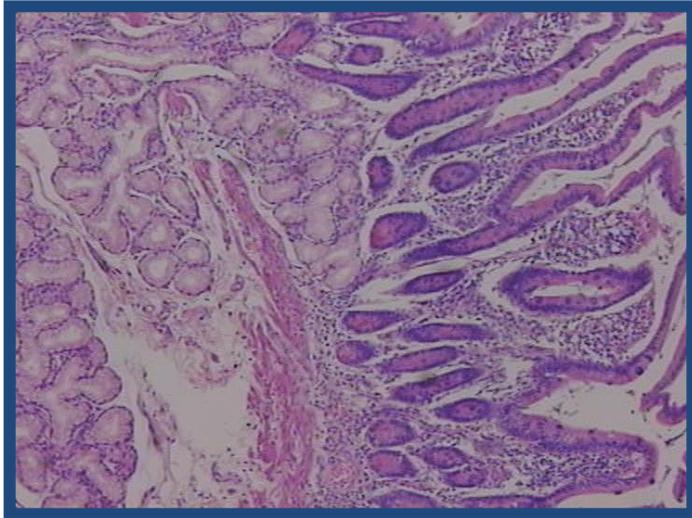
Κινητικότητα λεπτού εντέρου

Σύσπαση μυϊκού χιτώνα :

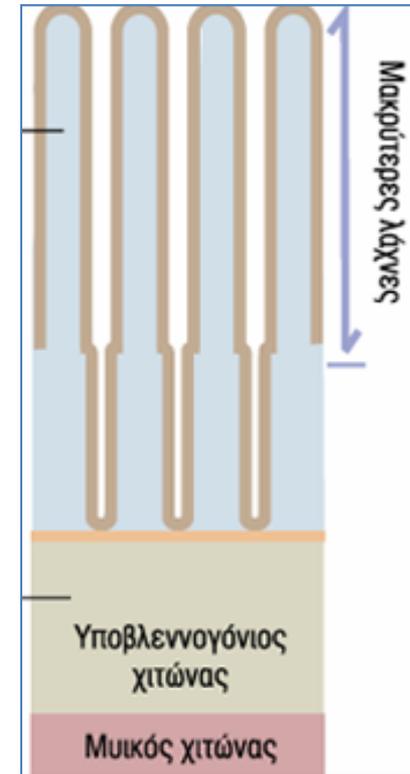
- ανάμειξη/κινητοποίηση περιεχομένου, **κατάτμηση**
- προώθηση περιεχομένου, **περισταλισμός**.

Δωδεκαδάκτυλο

- ευρείες, βραχείες λάχνες,
- **αδένες του Brunner** : υποβλεννογόνιοι σωληνο-κυψοειδείς αδένες με αλκαλική βλέννη που εξουδετερώνει τον όξινο χυμό του στομάχου,
- συγκεντρώνει χολή και παγκρεατικά ένζυμα,
- στις βάσεις των κρυπτών περιέχει κύτταρα **Paneth**,
- καλύπτεται από εξωτερικό χιτώνα και ατελή ορογόνο.

Νήστιδα

επιμήκεις, δακτυλοειδείς λάχνες και καλά ανεπτυγμένα χυλοφόρα,
στις βάσεις των κρυπτών περιέχει κύτταρα **Paneth**,

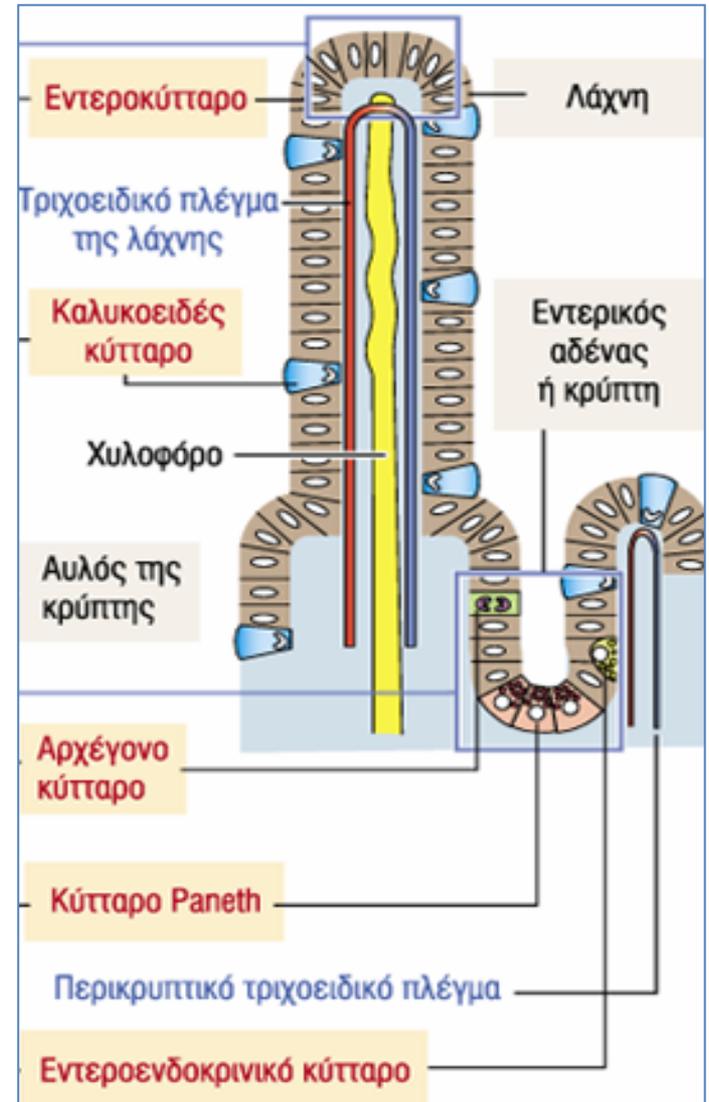
Ειλεός

- Περιέχει τις **πλάκες του Peyer (MALT)** : λεμφοζίδια που εκτείνονται από βλεννογόνο σε υποβλεννογόνο,
- βραχείς, δακτυλοειδείς λάχνες,
- στις βάσεις των κρυπτών περιέχει κύτταρα **Paneth**,

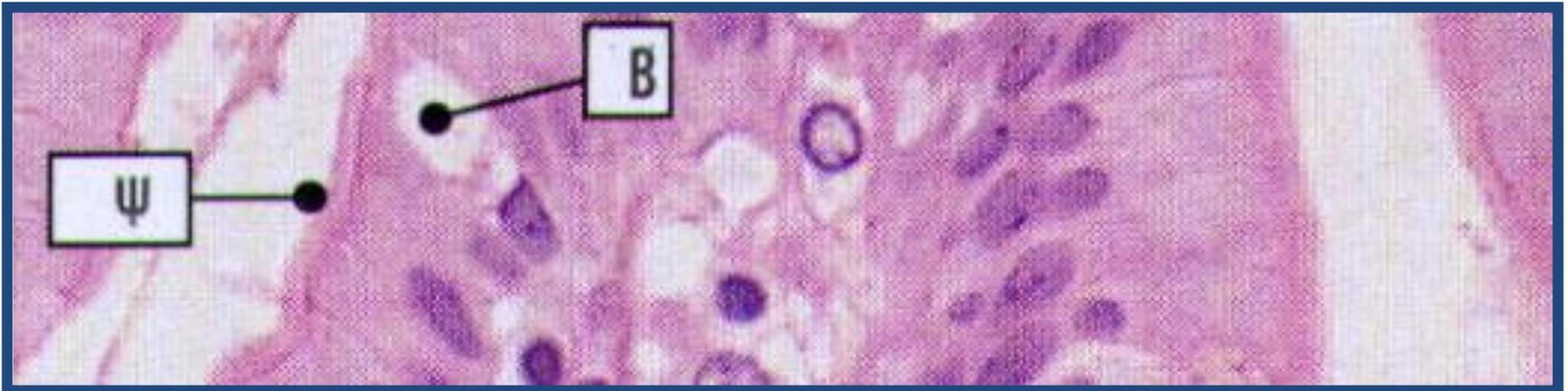
Κύτταρα βλεννογόνου

1. *Εντεροκύτταρα* ή απορροφητικά
2. *Βλεννοπαραγωγά* ή καλυκοειδή κύτταρα
3. *Κύτταρα Paneth*
4. *Εντεροενδοκρινή* κύτταρα
5. *Θυσανωτά* κύτταρα
6. *Αρχέγονα* κύτταρα
7. *Κύτταρα M*

1. Εντεροκύτταρα I.

- υψηλά κυλινδρικά κύτταρα,
- προσαύλια επιφάνεια παρουσιάζει **μικρολάχνες**, η κυτταροπλασματική τους μεμβράνη καλύπτεται από γλυκοπρωτεΐνες, που αποτελούν τον **γλυκοκάλυκα** και δημιουργούν την **ψηκτροειδή παρυφή**,
- οι μικρολάχνες καταλήγουν προς το κυτταρόπλασμα σε διαυγή ζώνη, το **τελικό υμένιο**, με εγκάρσια κυτταροσκελετικά ινίδια

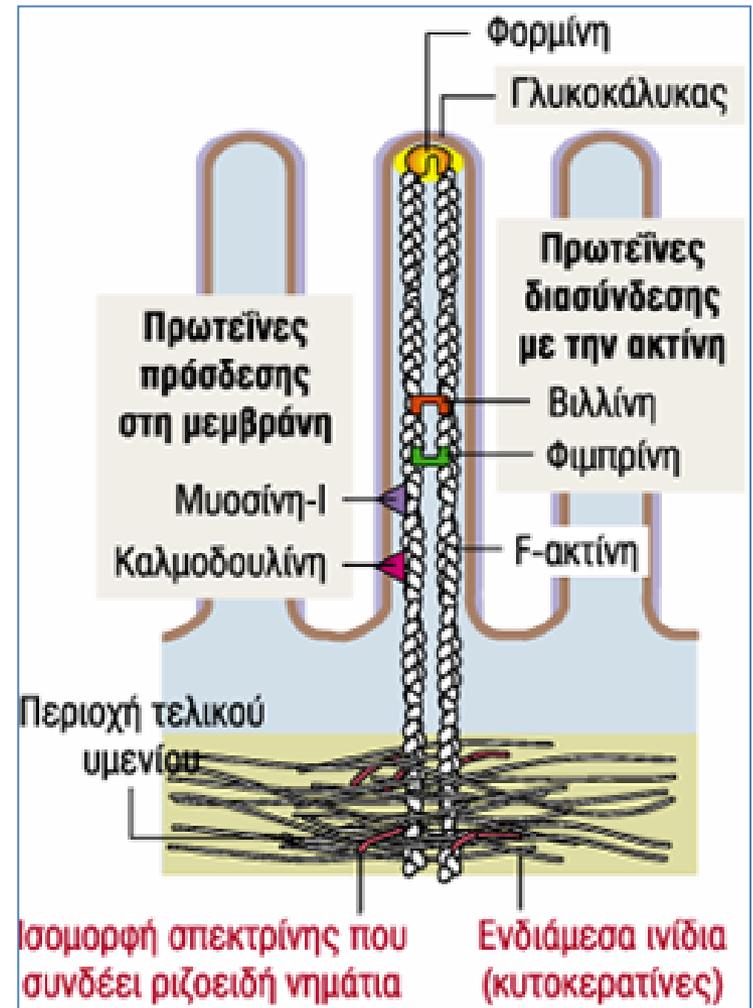
1. Εντεροκύτταρα II.

οι **μικρολάχνες** περιέχουν μικροϊνίδια **ακτίνης** που

- διασυνδέονται μέσω **φιμπρίνης** και **βιλλίνης**,

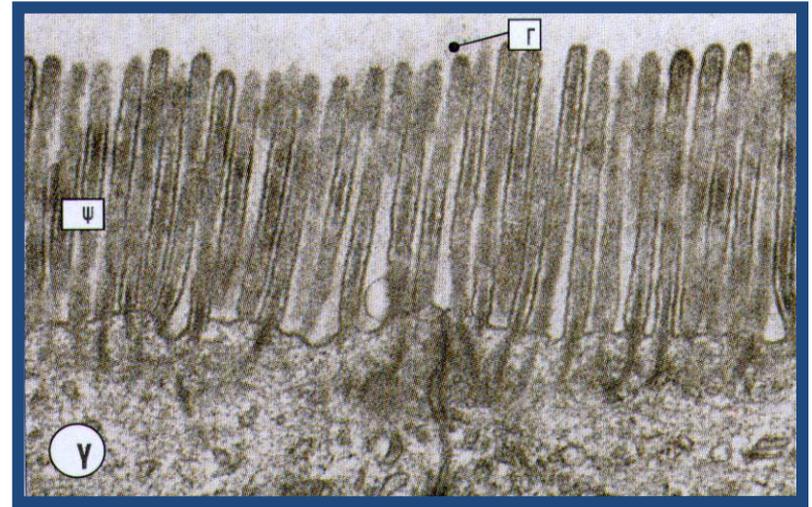
- συνδέονται με την κυτταροπλασματική μεμβράνη μέσω **φορμίνης**, **μυοσίνης I** και **καλμοδουλίνης** και

- στη βάση τους με **σπεκτρίνη** και **κυτοκερατίνες**, που σχηματίζουν το **τελικό υμένιο**, υπεύθυνο για την όρθια θέση των μικρολαχνών και την αγκυροβόληση της ακτίνης.

1. Εντεροκύτταρα III.

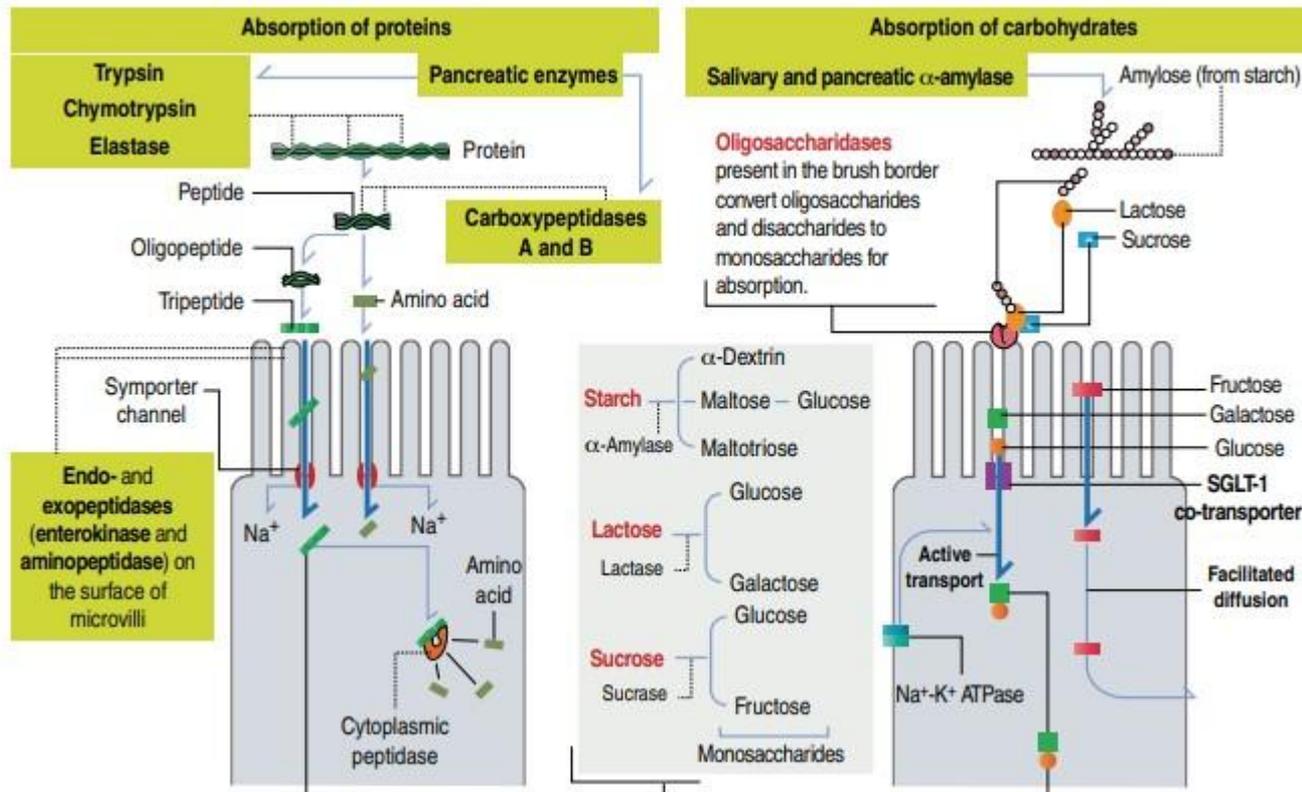
γλυκοκάλυκας: γλυκοπρωτείνες με ενδομεμβρανικά ένζυμα → επιτελεί **πέψη**, **απορρόφηση** και **μεταφορά μεταβολιτών**, ενώ προστατεύει από την **αυτοπεψία**

Απορρόφηση υδατανθράκων :

Απορροφώνται μόνο ως **μονοσακχαρίτες** (γλυκόζη, γαλακτόζη, φρουκτόζη), χρειάζονται τα **ένζυμα** **λακτάση**, **σουκράση**, **μαλτάση** του γλυκοκάλυκα, που διασπούν υδατάνθρακες σε εξόζες, μετά μεταφέρονται με **ενεργό μεταφορά** από την κορυφαία επιφάνεια στο εσωτερικό του κυττάρου μέσω **μεταφορικών πρωτεινών**, και με **διευκολυνόμενη διάχυση** μέσω πλαγιοβασικής μεμβράνης

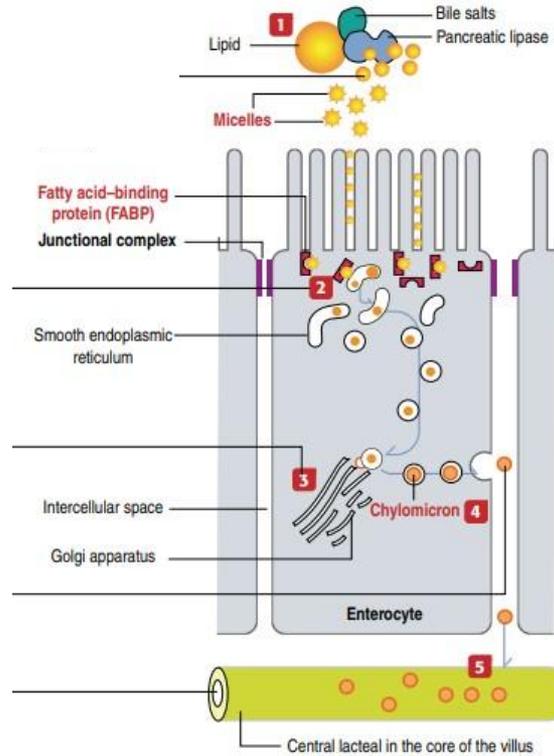
1. Εντεροκύτταρα IV.

Απορρόφηση πρωτεϊνών :

η διάσπαση αρχίζει με την πεψίνη, η **εντεροκινάση** και **αμινοπεπτιδάση** στις λάχνες, μαζί με παγκρεατικά ένζυμα (θρυψίνη, χυμοθρυψίνη και καρβοξυπεπτιδάση A και B), διασπούν ολιγοπεπτίδια σε διπεπτίδια και αμινοξέα, μπαίνουν στο κύτταρο με ενεργητική μεταφορά, όπου διασπώνται από **κυτταροπλασματικές πεπτιδάσες** σε αμινοξέα, τα οποία με **μεταφορέα** από την πλαγιοβασική επιφάνεια περνούν στο αίμα

1. Εντεροκύτταρα V.

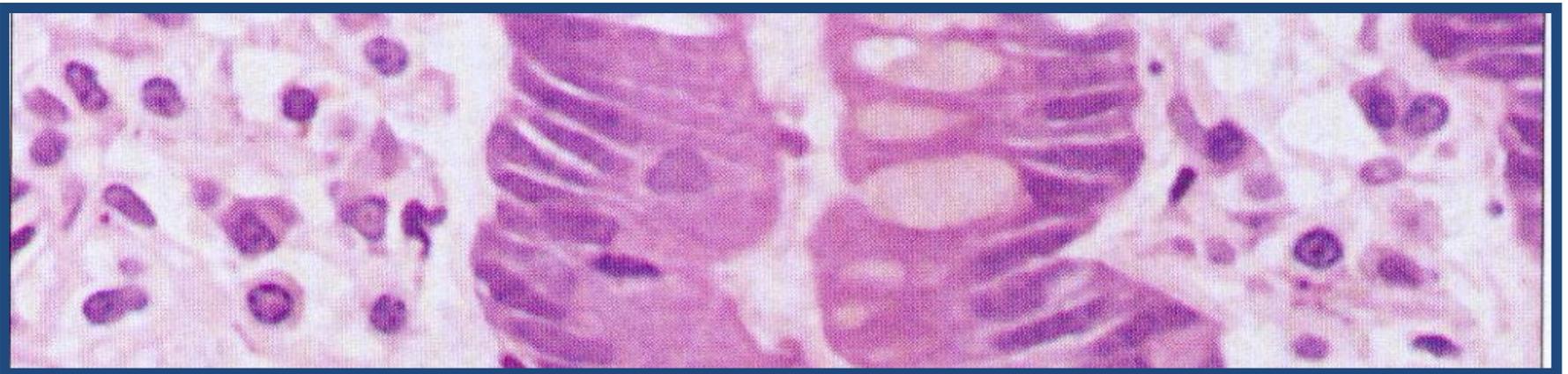

Απορρόφηση λιπιδίων :

η **παγκρεατική λιπάση**, παρουσία **χολικών αλάτων** διασπά λιπίδια σε **λιπαρά οξέα** και **μονογλυκερίδια**, τα οποία μαζί με χολικά άλατα δημιουργούν τα **μικύλλια**, μπαίνουν στα εντεροκύτταρα, προσδέονται σε πρωτεΐνες πρόσδεσης (FABPs), στο λείο ενδοπλασματικό δίκτυο και μετά στη συσκευή Golgi φτιάχνουν συμπλέγματα, τα **χυλομικρά**, που απεκκρίνονται στο μεσοκυττάριο χώρο κι από εκεί στο **κεντρικό χυλοφόρο** (λεμφαγγείο).

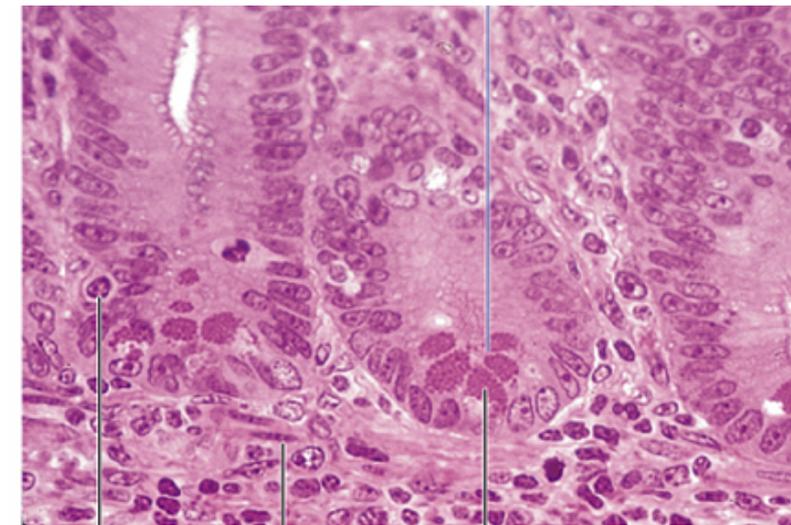
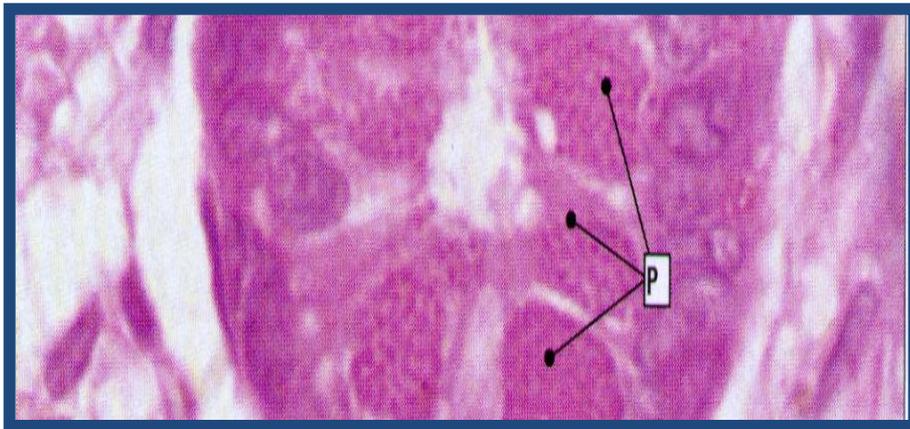
2. Βλεννοπαραγωγά κύτταρα (καλυκοειδή)

- κυλινδρικά βλεννοεκκριτικά κύτταρα, κυρίως στα ανώτερα 2/3 των κρυπτών και διάσπαρτα ανάμεσα στα εντεροκύτταρα των λαχνών,
- αυξάνονται προς το παχύ έντερο,
- σφαιρίδια βλέννης με όξινες **γλυκοπρωτεΐνες**, που ενυδατώνονται και αποβάλλονται στον αυλό με **εξωκυττάρωση**, σχηματίζοντας επικάλυψη προστατευτική από αμυχές και βακτήρια με αυξημένη συγκέντρωση προστατευτικών πρωτεϊνών

3. Κύτταρα Paneth I.

- στον πυθμένα των αδενίων,
- πυραμιδικά κύτταρα, με παραβασικούς πυρήνες και μεγάλα ηωσινόφιλα κοκκία (πρωτεϊνο-εκκριτικά κύτταρα),
- εκκρίνουν αντιμικροβιακές πρωτεΐνες (AMP) (**ντεφενσίνες, λεκτίνες τύπου C, λυσοζύμη, φωσφολιπάση A2 (PLA2), αγγειογενίνη 4(ANG4) και TNF-α**) με αντιβακτηριδιακή δράση που κατακρατούνται στην εντερική βλεννώδη επικάλυψη και προστατεύουν από τις λοιμώξεις

Εντεροενδοκρινικό
κύτταρο

Βλεννογόνια
μικρή στιβάδα

Κύτταρο Paneth

3. Κύτταρα Paneth II.

Οι αντιμικροβιακές πρωτεΐνες δρουν :

- διαρρηγνύοντας την κυτταρική μεμβράνη ή το βακτηριδιακό τοίχωμα (λυσοζύμη, λεκτίνες),
- μέσω σχηματισμού πόρων στην κυτταρική μεμβράνη και αυξημένης πρόσληψης νερού, αυξάνοντας τη διαπερατότητα του οργανισμού-στόχος (ντεφενσίνες),
- επιστρατεύοντας δενδριτικά κύτταρα στην περιοχή της λοίμωξης (TNF- α , ντεφενσίνες)

Η έκφραση και λειτουργία των αντιμικροβιακών πρωτεϊνών ρυθμίζεται από την μικροβιακή χλωρίδα

4. Ενδοκρινή κύτταρα

- κυρίως κατώτερο 1/3 των κρυπτών,
- τριγωνικά, με σφαιρικούς πυρήνες και **νευροενδοκρινικά κοκκία**,
- εκκρίνουν ορμόνες και πεπτίδια, όπως **σεκρετίνη** και **χολοκυστοκίνη**

Σεκρετίνη :

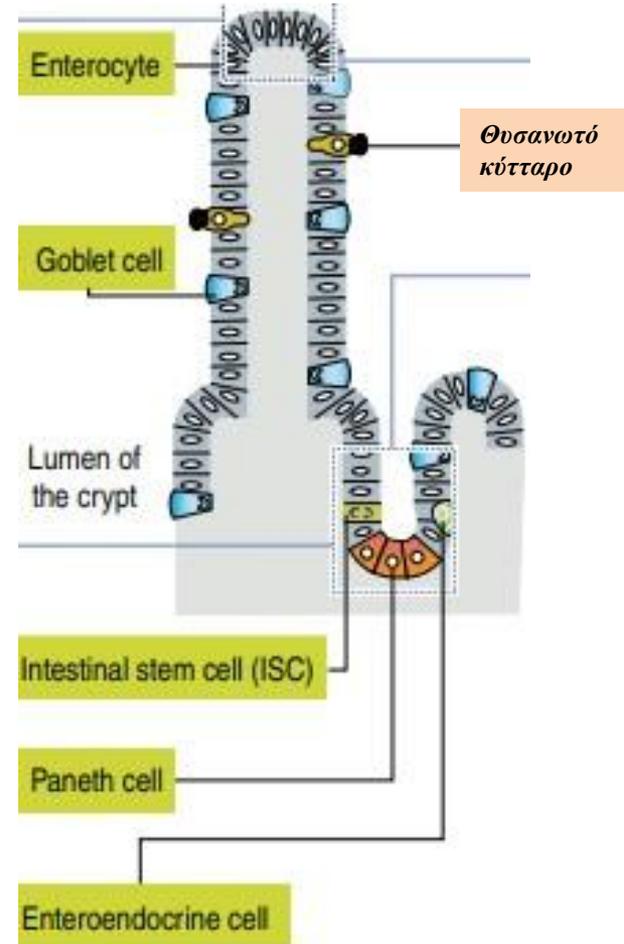
- Διεγείρει την παγκρεατική έκκριση διττανθρακικών,
- Ενισχύει την έκκριση ινσουλίνης από τα Β κύτταρα στα νησίδια του Langerhan στο πάγκρεας

Χολοκυστοκίνη :

- Διεγείρει την έκκριση χολής και παγκρεατικών ενζύμων,
- Δρα στον πυλωρικό σφιγκτήρα, επιδρώντας στην κένωση του στομάχου

5. Θυσανωτά κύτταρα

- Μικρός πληθυσμός φιαλοειδών κυττάρων με θύσανο μικρολαχνών στον αυλό,
- Παρουσιάζουν κυστίδια στη βάση του θυσάνου,
- Αντιμετωπίζουν παρασιτικές μολύνσεις, διεγείρουν τον πολλαπλασιασμό των καλυκοειδών κυττάρων,
- Επάγουν την παραγωγή ιντερλευκίνης-25

6. Εντερικά αρχέγονα κύτταρα (ΕΑΚ)

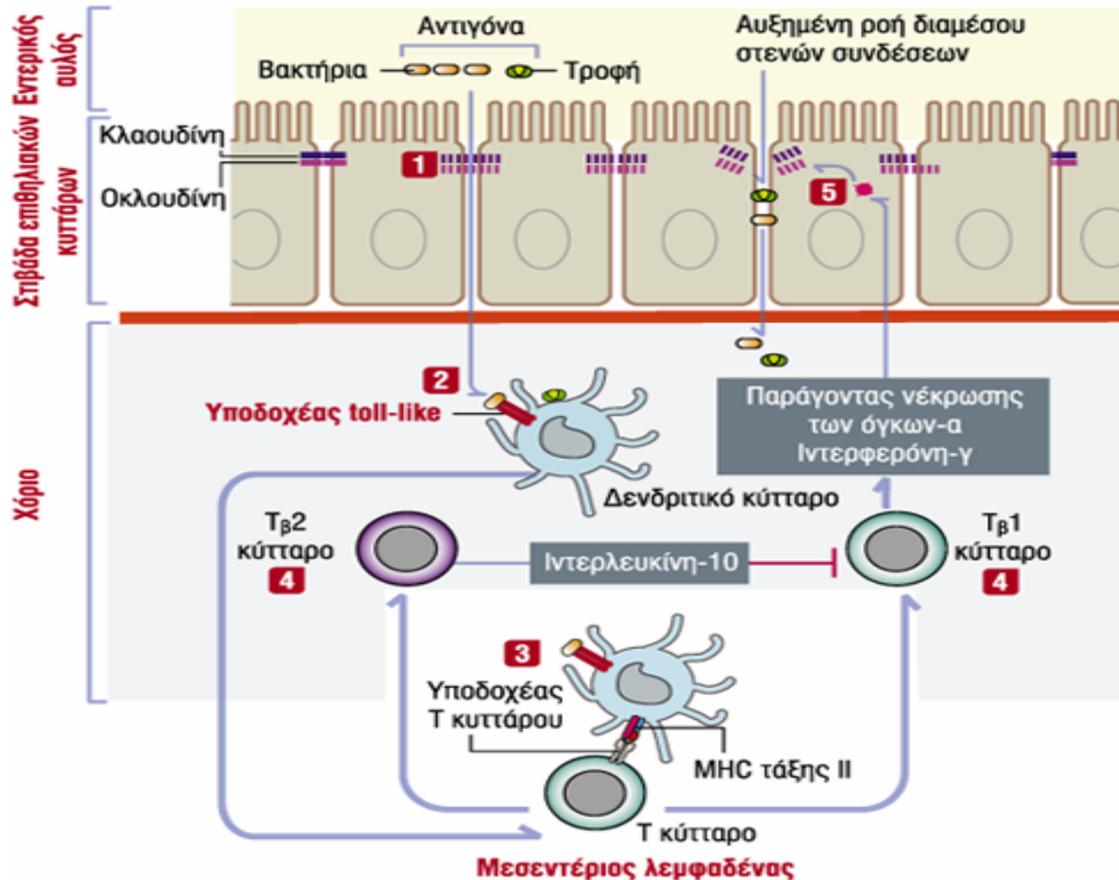
- κυρίως κατώτερο 1/3 των κρυπτών,
- από αυτά προέρχονται τα **πρόδρομα κύτταρα**, που διαφοροποιούνται και αντικαθιστούν τα εντεροκύτταρα και καλυκοειδή κύτταρα που αποπίπτουν από τις λάχνες, καθώς και όλες τις άλλες κατηγορίες επιθηλιακών κυττάρων,
- μπορούν και **αυτο-ανανεώνονται** για μεγάλο διάστημα, αρκεί να παραμένουν στη «φωλεά» τους και υπό την επίδραση των δενδριτικών κυττάρων, που βρίσκονται στο χόριο δίπλα στις κρύπτες (τελοκύτταρα) που ρυθμίζουν την παρουσία τους

Αμυντικοί μηχανισμοί πεπτικού σωλήνα

- **Εντερικός φραγμός με στενές συνδέσεις** και ανοσοκύτταρα που βρίσκονται στο χόριο
- **Πλάκες του Peyer** και **επιθηλιακά κύτταρα M**, επιτελούν την εποπτεία του βλεννογόνου,
- **Πολυμερής ανοσοσφαιρίνη A (IgA)** εκκρίνεται στον αυλό από τα πλασματοκύτταρα, μέσω διακυττάρωσης και εξουδετερώνει αντιγόνα,
- **Κύτταρα Paneth**, εκκρίνουν εντερικές αντιμικροβιακές πρωτείνες, όπως ντεφενσίνες κι έχουν βακτηριοστατική δράση,
- **Καλυκοειδή κύτταρα**, εκκρίνουν γλυκοπρωτείνες βλεννινών και δημιουργούν παχύρρευστη επικάλυψη που περιορίζει την επαφή βακτηρίων –εντεροκυττάρων και περιέχει τις αντιμικροβιακές πρωτείνες,
- **Πρωθητικές εντερικές κινήσεις**, περιορίζουν τον βακτηριακό αποικισμό.
- **Οξύτητα γαστρικού χυμού**

Πεπτικός σωλήνας ευαίσθητος στο **μικροβίωμα** (αυτόχθονες μικροοργανισμοί) και σε άλλους εξωγενείς μικροοργανισμούς

Εντερικός φραγμός και στενές συνδέσεις

Στενές συνδέσεις και εντερικός φραγμός

- 1 Μια ανωμαλία των στενών συνδέσεων του εντερικού φραγμού επιτρέπει την ανεμπόδιση διέοδο αντιγόνων στο χόριο.
- 2 Στον χόριο, τα αντιγόνα προσλαμβάνονται από ένα δενδριτικό κύτταρο, διαμέσου του υποδοχέα toll-like, το οποίο στη συνέχεια μεταναστεύει σε έναν περιοχικό μεσεντέριο λεμφαδένα.
- 3 Στο λεμφαδένα, τα αθώα T κύτταρα αλληλεπιδρούν με το δενδριτικό κύτταρο. Το αντιγόνο παρουσιάζεται στον υποδοχέα του T κυττάρου από το σύμπλεγμα μείζονος ιστοσυμβατότητας τάξης II (MHC τάξης II). Τα T κύτταρα διαφοροποιούνται σε T βοηθητικά 1 (T_{β1}) και T βοηθητικά 2 (T_{β2}) κύτταρα, που διαμετατίθενται στον χόριο.
- 4 Στον χόριο, το T_{β1} κύτταρο εκφράζει προφλεγμονώδεις κυτταροκίνες (παράγοντα νέκρωσης των όγκων-α και ιντερφερόνη-γ). Ένα ρυθμιστικό T_{β2} κύτταρο εκφράζει την ιντερλευκίνη-10, που αναστέλλει την απελευθέρωση προφλεγμονωδών κυτταροκινών από το T_{β1} κύτταρο.
- 5 Μη ελεγχόμενες προφλεγμονώδεις κυτταροκίνες διαταράσσουν την ακεραιότητα των στενών συνδέσεων μεταξύ των εντεροκυττάρων, με αποτέλεσμα την αυξημένη διέοδο αντιγόνων από τον αυλό στο χόριο, ενισχύοντας έτσι τη φλεγμονώδη αντίδραση. Αυτός ο μηχανισμός μπορεί να οδηγήσει σε μια εντερική φλεγμονώδη νόσο.

Στενές διεπιθηλιακές συνδέσεις διαχωρίζουν το περιεχόμενο του αυλού από τα ανοσολογικά κύτταρα του τοιχώματος

Πλάκες του Payer :

Ανοσολογικοί αισθητήρες λεπτού εντέρου

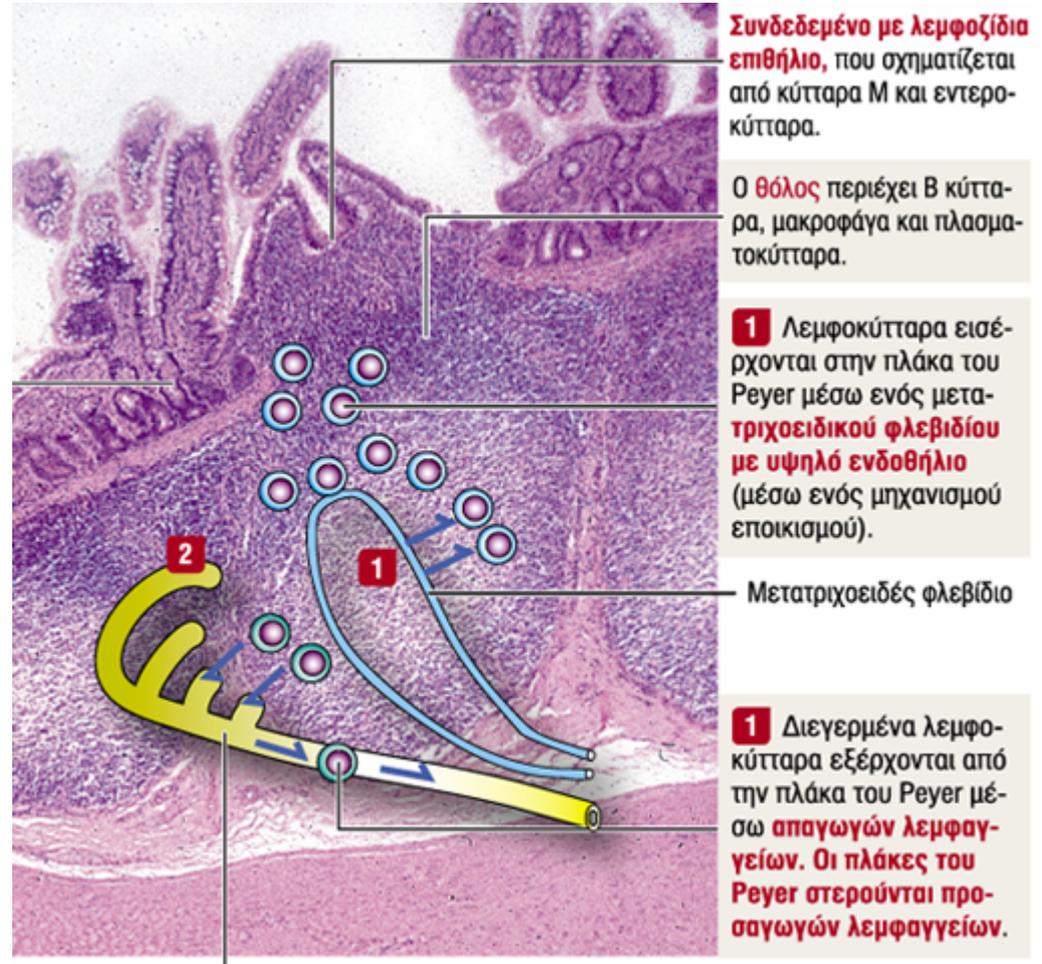
εξειδικευμένα λεμφοζίδια που συμμετέχουν στην πρόσληψη του αντιγόνου και παρουσίασή του στα αντιγονοπαρουσιαστικά κύτταρα

Αποτελούνται από :

α. **συνδεδεμένο με λεμφοζίδιο επιθήλιο (FAE)**, που περιλαμβάνει **κύτταρα M** και **εντεροκύτταρα**,

β. **λεμφοζίδια**, με **βλαστικό κέντρο**, με IgA+ B-λεμφοκύτταρα, CD4+ T-λεμφοκύτταρα και αντιγονοπαρουσιαστικά και **υποεπιθηλιακό θόλο**, με B και T λεμφοκύτταρα, μακροφάγα και

γ. **μεσολεμφοζιδιακή περιοχή**, με αιμοφόρα αγγεία και **απαγωγά λεμφαγγεία**

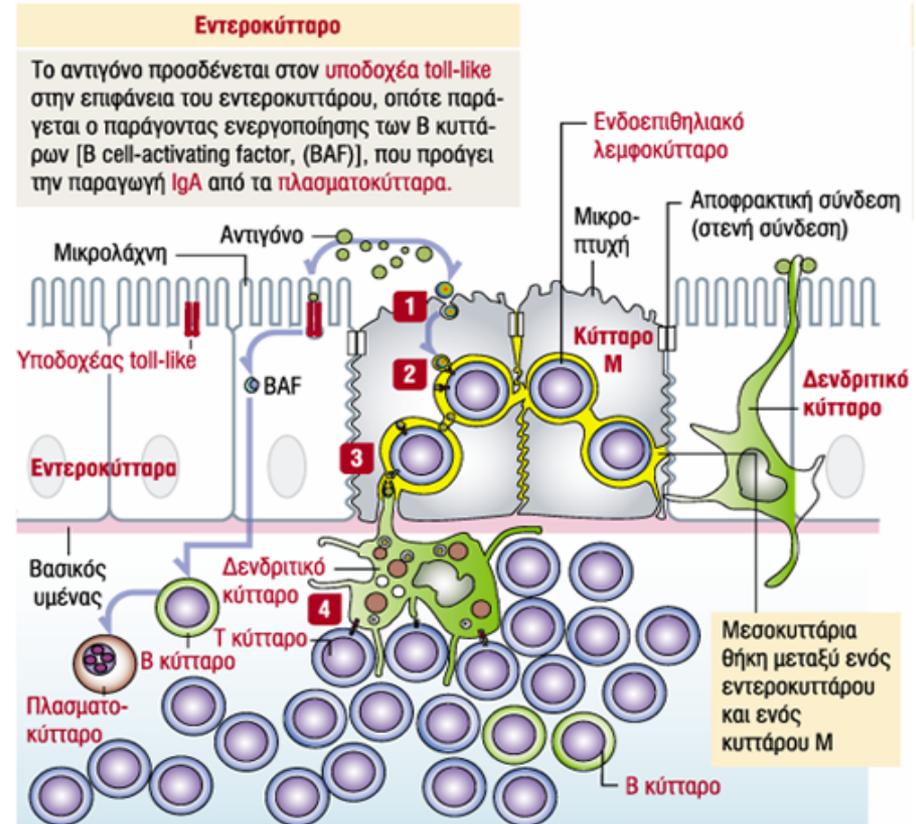

Τα λεμφοκύτταρα φτάνουν στις **πλάκες του Payer** με **μετατριχοειδή φλεβίδια με υψηλό ενδοθήλιο**

Συνδεδεμένο με λεμφοζίδιο επιθήλιο (FAE)

Περιλαμβάνει :

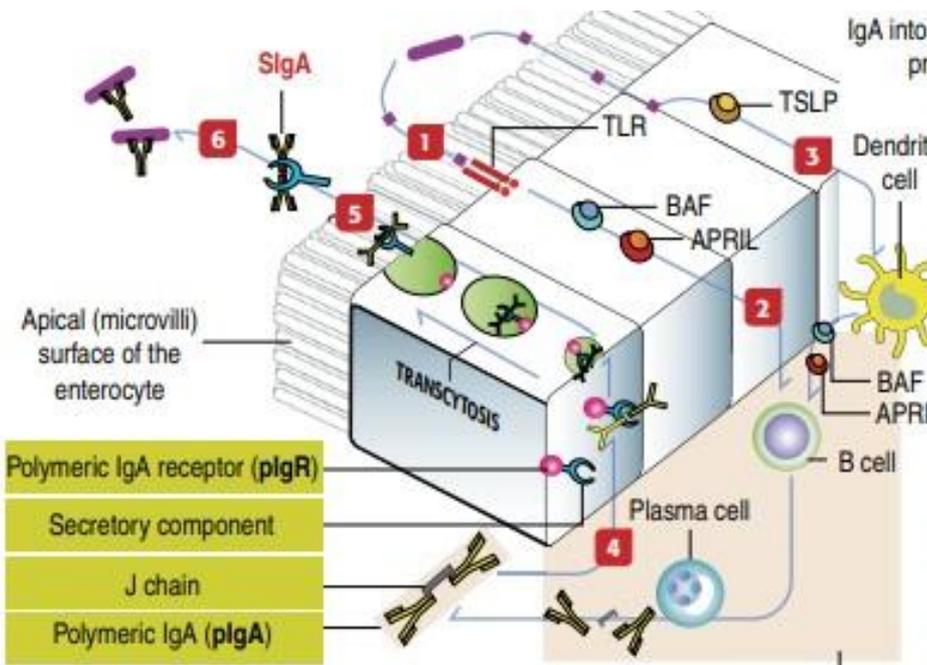
- **κύτταρα M** : εντεροκύτταρα που εμφανίζουν **επιφανειακές μικροπτυχές** (microfolds, M) και **ενδοεπιθηλιακές θήκες**, όπου φιλοξενούν B λεμφοκύτταρα, στα οποία παρουσιάζουν τα αντιγόνα. Έχουν και υποδοχείς της IgA, που παγιδεύουν και φαγοκυτταρώνουν IgA- συνδεδεμένα βακτήρια,
- **δενδριτικά** : εκτείνουν αποφυάδες διαμέσου των επιθηλιακών στενών συνδέσεων.

Εντερικά αντιγόνα συνδέονται σε υποδοχείς ανοσοσφαιρίνης στα B κύτταρα, διεγείρουν αντιγονοπαρουσιαστικά κύτταρα στον θόλο, που τα παρουσιάζουν σε δενδριτικά και T λεμφοκύτταρα και αρχίζει η ανοσολογική απάντηση.

Πλασματοκύτταρα – Εκκριτικό διμερές IgA

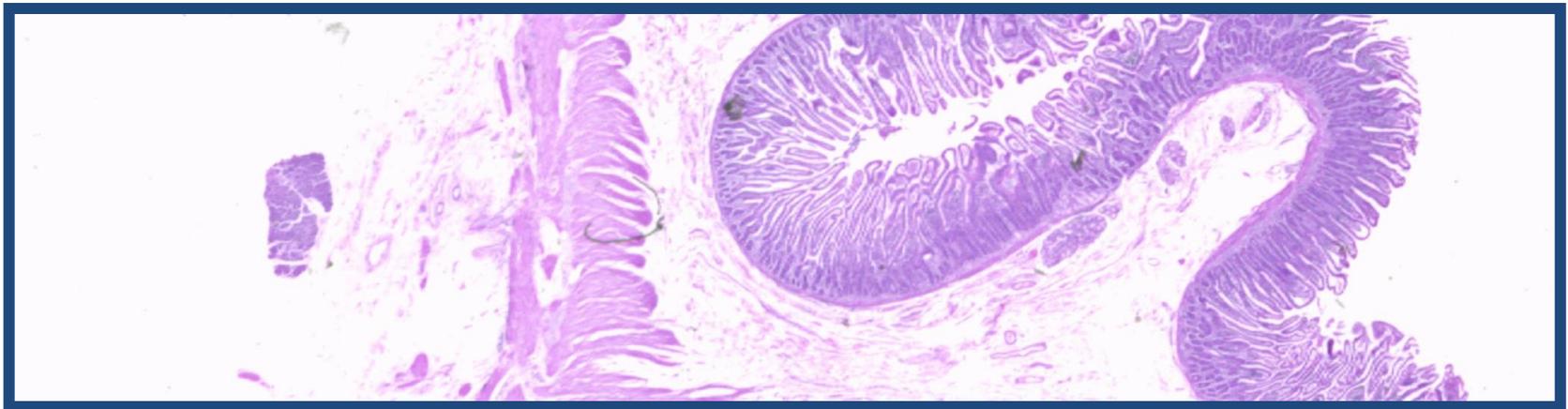
Η μικροβιακή χλωρίδα ενεργοποιεί τον **Toll-like υποδοχέα** των εντεροκυττάρων, εκκρίνεται ο παράγοντας ενεργοποίησης των B-κυττάρων (**BAF**) και ο συνδέτης που επάγει τον πολλαπλασιασμό (**APRIL**), αυτοί επάγουν τον πολλαπλασιασμό και τη διαφοροποίηση των B κυττάρων σε πλασματοκύτταρα που εκκρίνουν **IgA**.

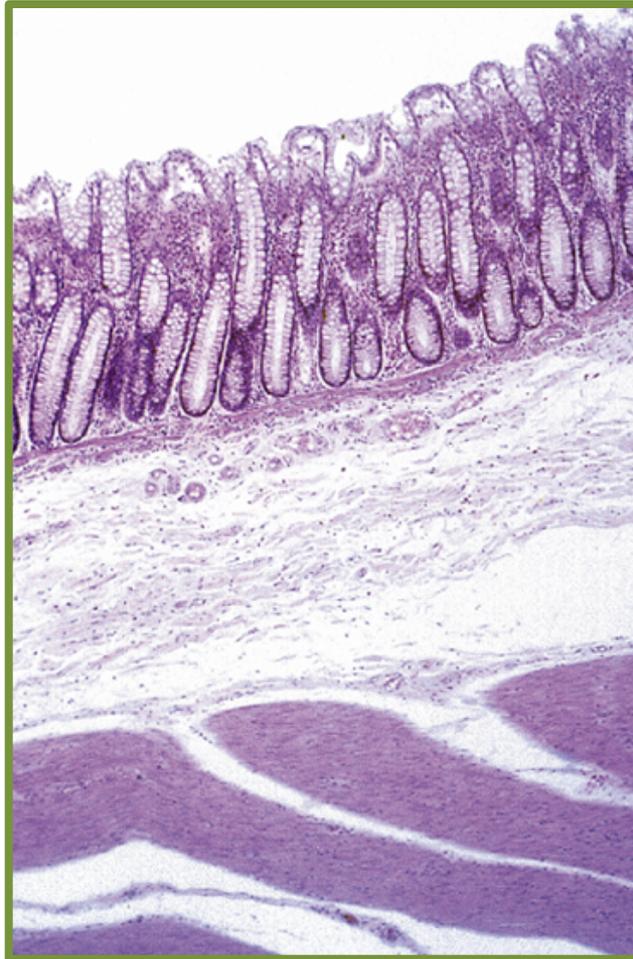
Τα πλασματοκύτταρα εκκρίνουν **διμερή IgA** στο χόριο, από εκεί προσδένονται στον **πολυμερή υποδοχέα των Ig** στις βασικές επιφάνειες των επιθηλιακών κυττάρων, μπαίνουν στα κύτταρα (**διακυττάρωση**) και απελευθερώνονται στον εντερικό αυλό.

Μυϊκός χιτώνας

- έσω κυκλοτερής στιβάδα,
πλέγμα του Auerbach
- έξω επιμήκης στιβάδα

Παχύ έντερο

Παχύ έντερο

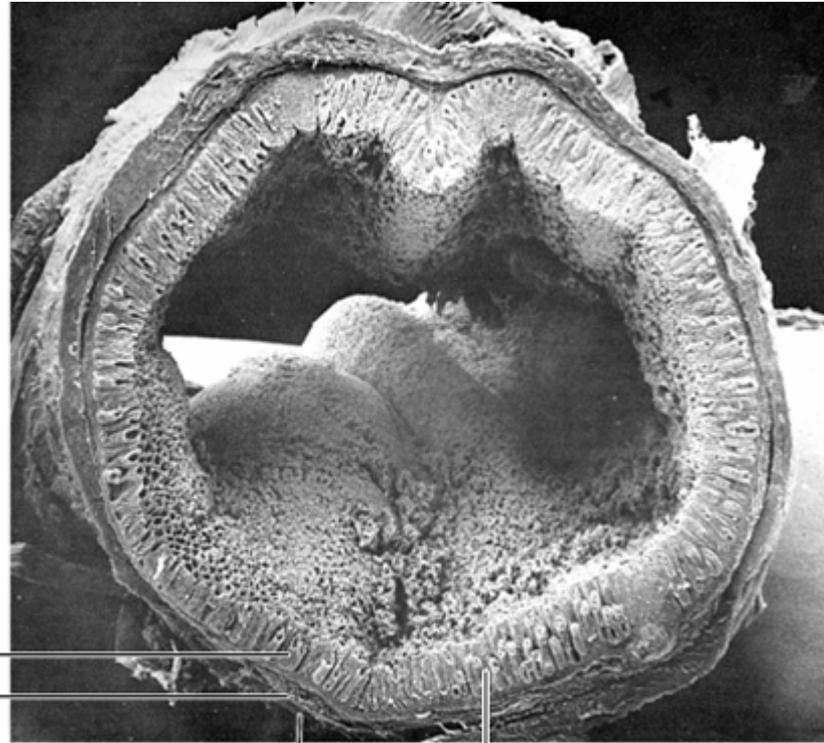
Λειτουργίες

- επαναρρόφηση ύδατος και διαλυτών αλάτων,
- τροποποιεί το υγρό που περιέχεται στα κόπρανα κατά τη διοδό τους προς αφόδευση,
- έκκριση βλέννης.

Τμήματα παχέως εντέρου

- τυφλό,
σκωληκοειδής απόφυση,
- ανιόν, εγκάρσιο, κατιόν κόλον,
- σιγμοειδές,
- ορθό,
- πρωκτός.

Τοίχωμα παχέως εντέρου

βλεννογόνος

υποβλεννογόνιος

μυικός

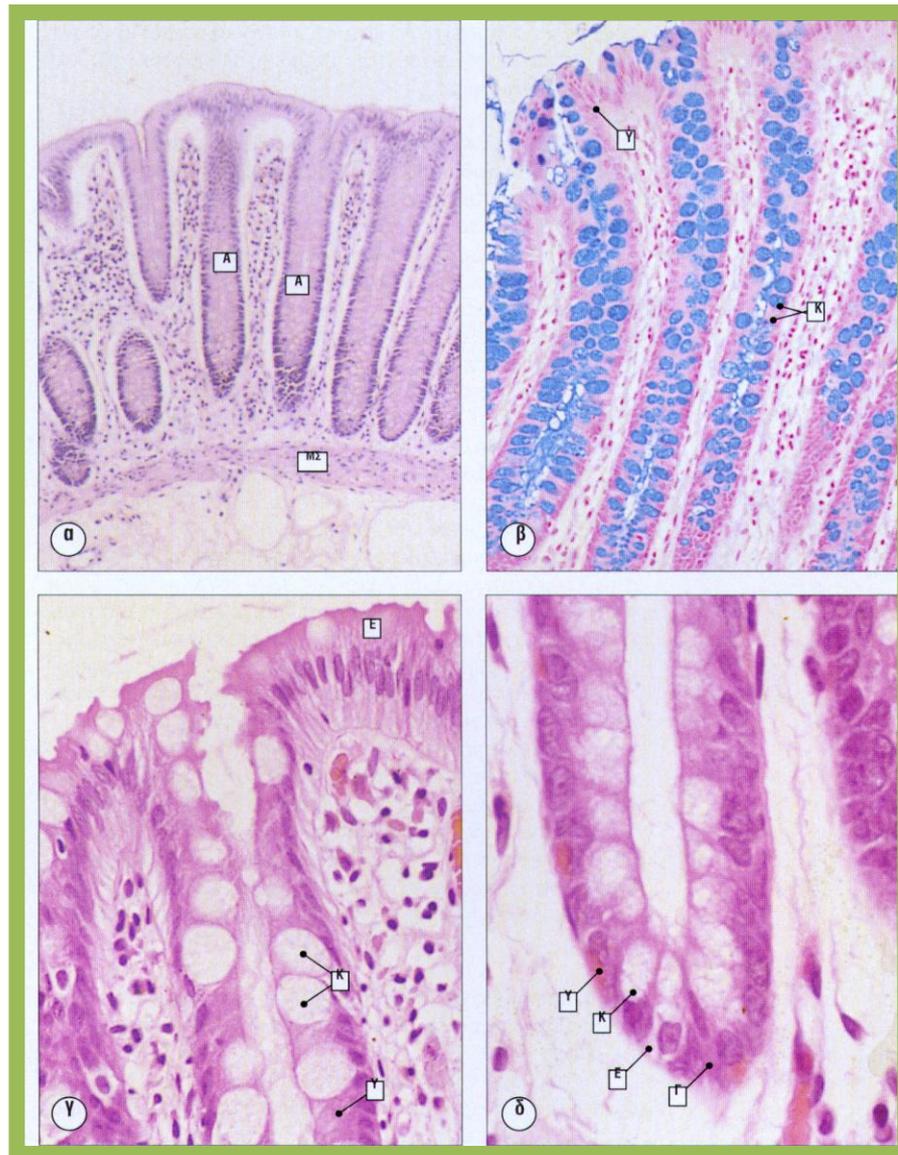
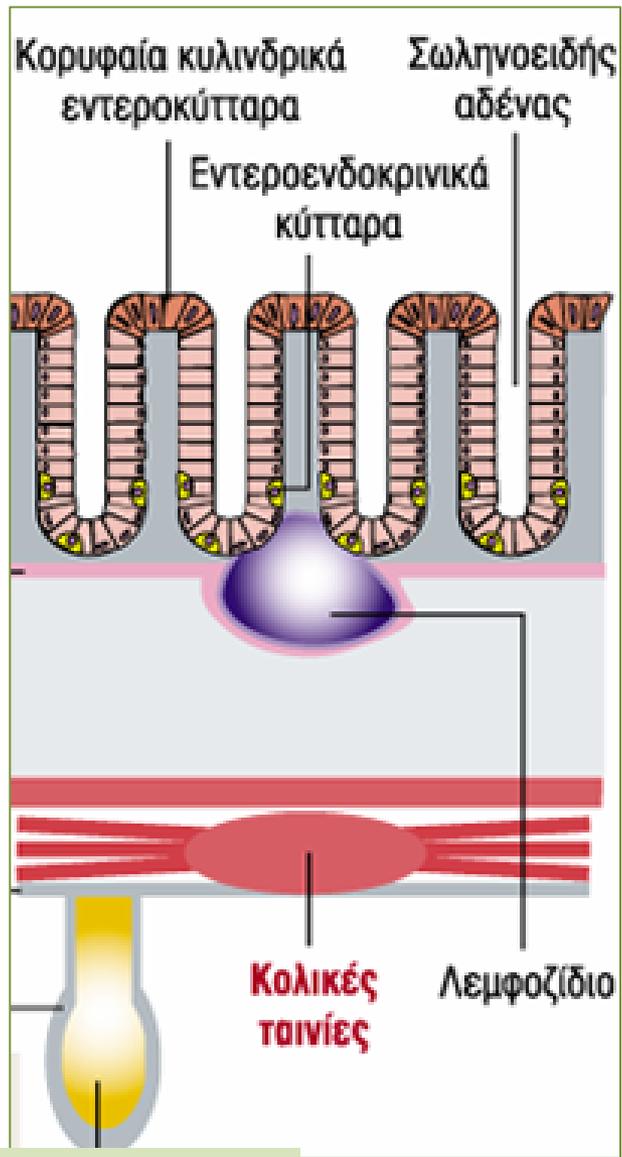
σωληνοειδείς αδένες

Βλεννογόνος Ι.

ευθείς σωληνοειδείς αδένες,
*κυλινδρικά (απορροφητικά)
κύτταρα* → λεπτά, με
ψηκτροειδή παρυφή,
εκτελούν αλατο-
απορροφητική και υδατο-
απορροφητική λειτουργία,
*βλεννοπαραγωγά
(καλυκοειδή) κύτταρα* →
εκκρίνουν βλέννη,
*αρχέγονα κύτταρα,
εντεροενδοκρινή κύτταρα.*

Βλεννογόνος II.

Βλεννογόνος III.

Χόριο: κολλαγόνο,

δικτυωτές ίνες και ινοβλάστες σε θεμέλια ουσία, T λεμφοκύτταρα και μικρά λεμφοζίδια, βλεννοφάγα.

Βλεννογόνια μυική στιβάδα : - έσω κυκλοτερής,
- έξω επιμήκης,

σύσπασή της διευκολύνει την εξώθηση της βλέννης στον αυλό του εντέρου,

διαπερνάται απο λεπτά νευρικά ινίδια του υποβλεννογόνιου πλέγματος (νόσος του Hirschsprung)

Κύρια μυϊκή στιβάδα

- έσω κυκλοτερής,
- εξωτερική επιμήκης, που συγκεντρώνεται σε 3 στενές ταινίες, τις **κολικές ταινίες**, διαχωριζόμενες από το μυεντερικό πλέγμα, Σύσπαση των ταινιών και της κυκλοτερούς δημιουργούν σακκοειδείς σχηματισμούς, τις **κολικές κυψέλες**.

Ορογόνο: σακκοειδείς προεκβολές λιπώδους ιστού, οι **επιπλοϊκές αποφύσεις**

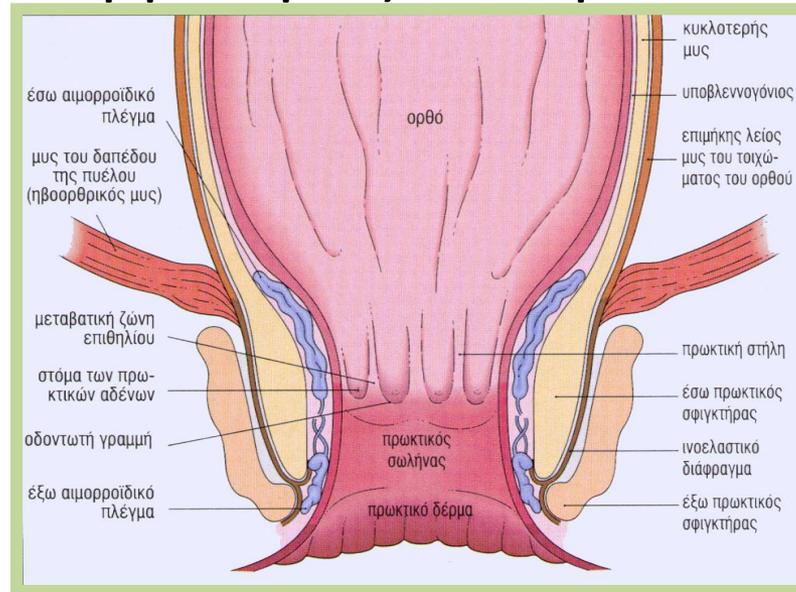
Σκωληκοειδής απόφυση

- πρόκειται για εκκόλπωμα του τυφλού,
- το τοίχωμα μοιάζει με αυτό του υπόλοιπου παχέως εντέρου,
- στα παιδιά, το χόριο και ο υποβλεννογόνιος περιέχουν άφθονο λεμφικό ιστό με λεμφοζίδια.

Ορθό

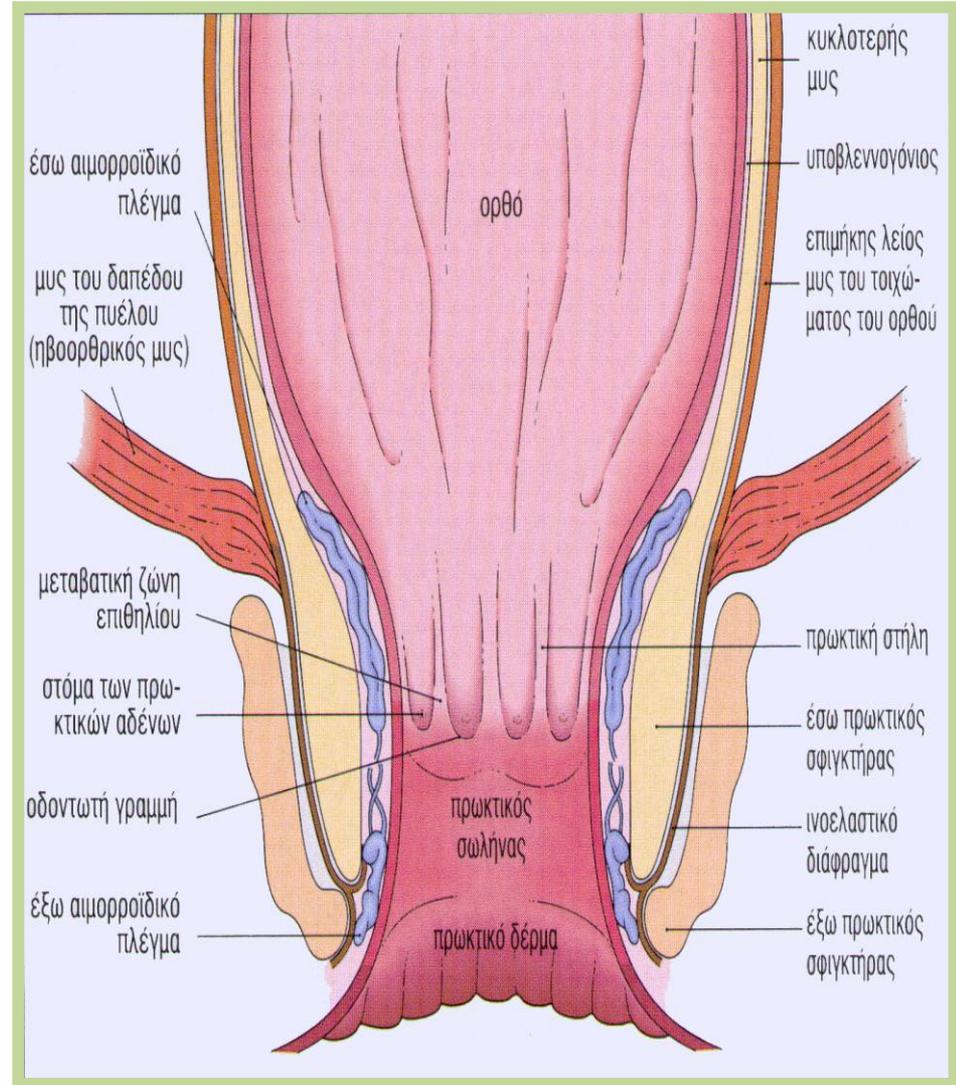
- ανώτερο ή ίδιο ορθό,
- κατώτερο τμήμα ή **πρωκτικός σωλήνας** : από την ορθοπρωκτική συμβολή ως τον πρωκτό

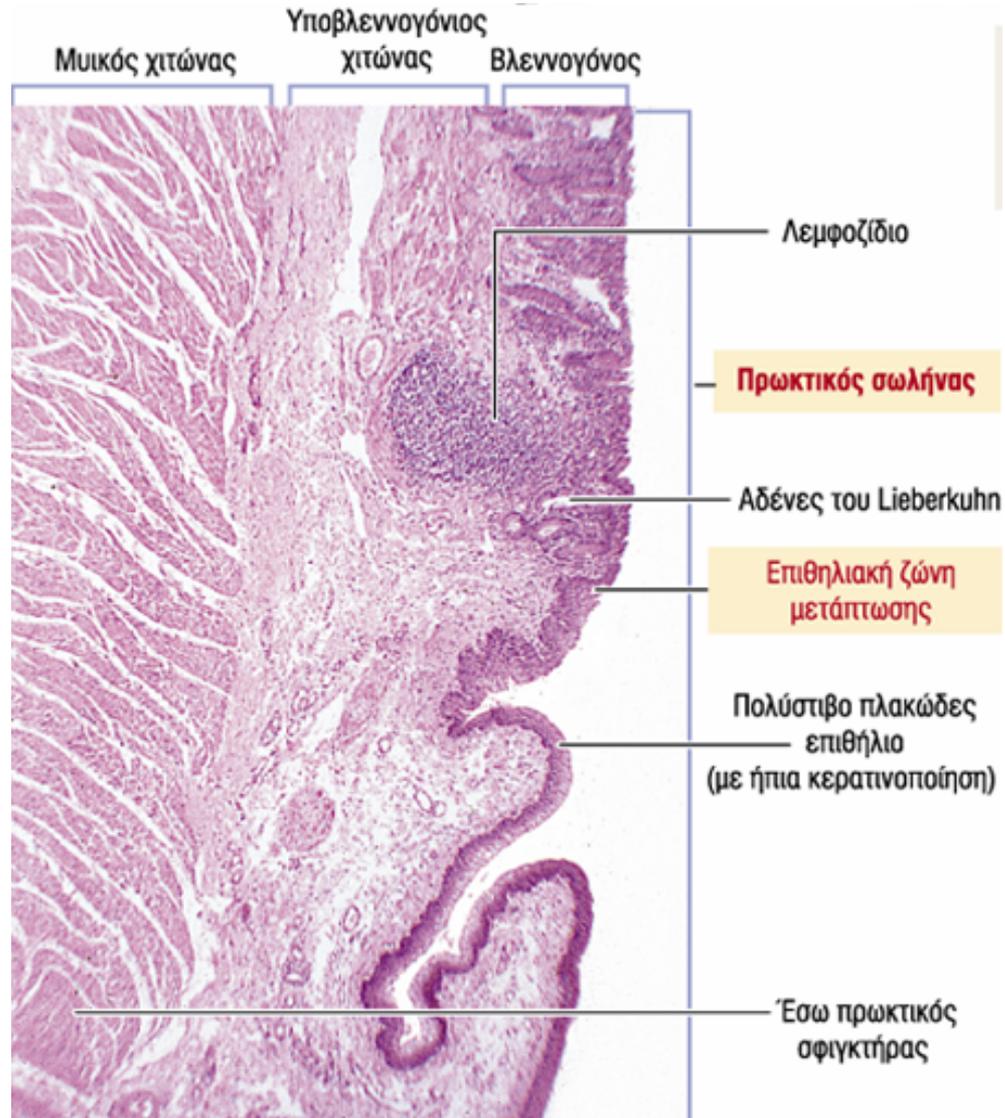
μυώδης σωλήνας που μεταφέρει κόπρανα από το ορθό προς το εξωτερικό περιβάλλον, με ένα μηχανισμό που λέγεται **αφόδευση**

Πρωκτικός σωλήνας : Βλεννογόνος

- αρχικά κυλινδρικό επιθήλιο,
- **πρωκτικοί αδένες** : διακλαδιζόμενοι σωληνώδεις αδένες που εκβάλλουν πάνω από την πρωκτική γραμμή,
- κατακόρυφες πτυχές, οι **πρωκτικές στήλες**, ενδιάμεσες κοιλάνσεις, τους **πρωκτικούς κόλπους**, που συνδέονται με **εγκάρσιες βαλβίδες** (εμποδίζουν διαφυγή περιεχομένου) δημιουργώντας την **οδοντωτή γραμμή** : ζώνη μετάπτωσης στο **πολύστιβο πλακώδες επιθήλιο** του πρωκτικού σωλήνα.

Βλεννογόνος

Σφιγκτήρες

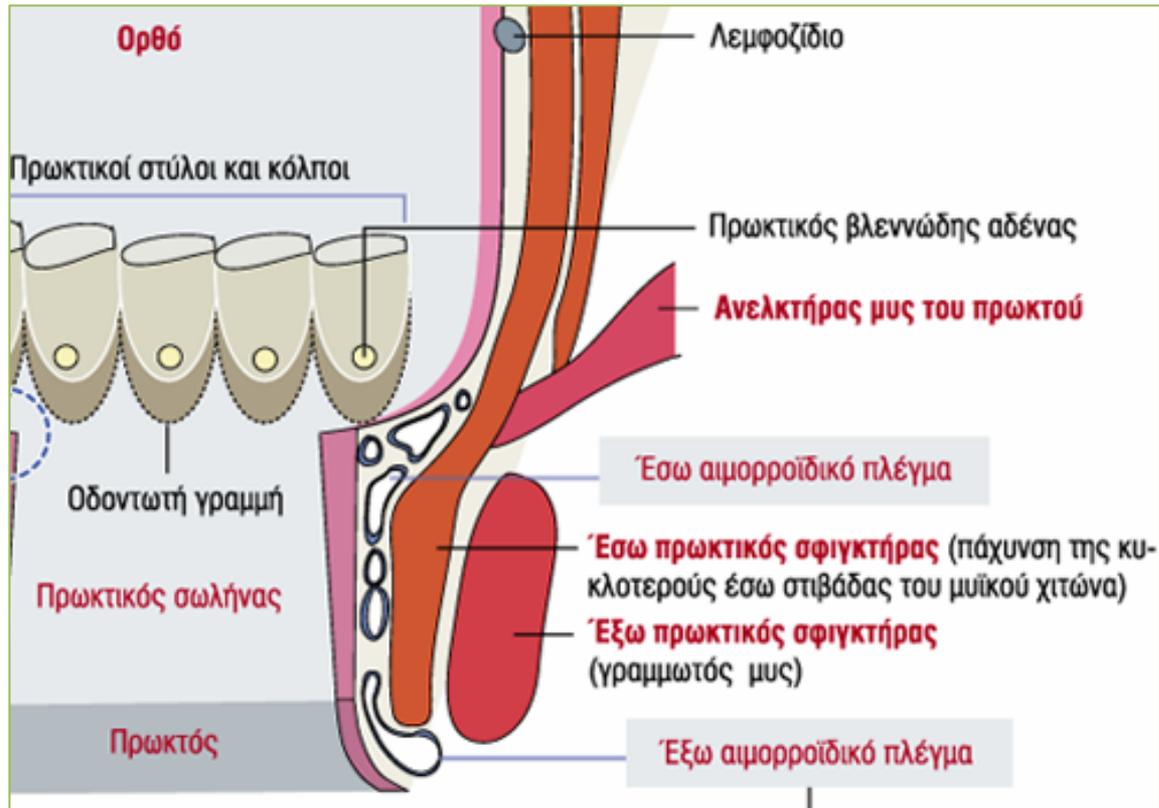
έσω πρωκτικός σφιγκτήρας :

- **λείες μυικές ίνες**, πάχυνση της κυκλοτερούς μυικής στιβάδας του κατώτερου ορθού, υπό τον έλεγχο του αυτόνομου νευρικού συστήματος,

έξω πρωκτικός σφιγκτήρας :

- **σκελετικές μυικές ίνες**, σε συνέχεια με την περιτονία και τους μυς της πυέλου, υπό εκούσιο έλεγχο.

Υποβλεννογόنيος

- **έσω αιμορροϊδικό πλέγμα:** πάνω από το επίπεδο της οδοντωτής γραμμής,
- **έξω αιμορροϊδικό πλέγμα:** περιπρωκτικό δέρμα

Παθολογία : διάταση φλεβών $\Rightarrow$ **κιρσώδεις αιμορροΐδες**

Τώρα ξέρετε τα πάντα για το πεπτικό σύστημα και είστε έτοιμοι για το εργαστήριο!

ΚΑΛΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ !